เตลกฏาหคาถา

ฯนโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺสฯ

๑. ลํกิสฺสโร ชยตุ วารณราชคามี
โภคินฺทโภค รุจิรายต ปีณ พาหุ,
สาธุปจารนิรโต คุณสนฺนิวาโส
ธเมฺม ฐิโต วีคตโกธมทาวเลโป;

๒. โย สพฺพโลกมหิโต กรุณาธิวาโส
โมกฺขากโร รวิกุลมฺพร ปุณฺณ จนฺท,
เญโยฺยทธึ สุวิปุลํ สกลํ วิพุทฺธ
โลกุตฺตมํ นมถ ตํ สิรสา มุนินฺทํ;

๓. โสปานมาลมมลํ ติทสาลยสฺส
สํสาร สาครสมุตฺตรณาย เสตุํ,
สพฺพาคตีภย วิวชฺชิต เขม มคฺคํ
ธมฺมํ นมสฺสถ สทา มุนินา ปณีตํ;

๔. เทยฺยํ ตทปฺปมปิ ยตฺถ ปสนฺน จิตฺตา
ทตฺวา นรา ผลมุฬารตรํ ลภเนฺต,
ตํ สพฺพทา ทสพเลนปิ สุปฺปสตฺถํ
สงฺฆํ นมสฺสถ สทามิตปุญฺญเขตฺตํ;

๕. เตโช พเลน มหตา รตนตฺตยสฺส
โลกตฺตยํ สมธิคจฺฉติ เยน โมกฺขํ,
รกฺขา น จตฺถิ จ สมา รตนตฺตยสฺส
ตสฺมา สทา ภชถ ตํ รตนตฺตยํ โภ;

๖. ลํกิสฺสโร ปรหิเตกรโต นิราโส
รตฺติมฺปิ ชาครรโต กรุณาธิวาโส,
โลกํ วิโพธยติ โลกหิตาย กามํ
ธมฺมํ สมาจรถ ชาคริยานุยุตฺตา;

๗. สโตฺตปการ นิรตา กุสเล สหายา
โภ ทุลฺลภา ภุวิ นรา วิหตปฺปมาทา,
ลํกาธิปํ คุณธนํ กุสเล สหายํ
อาคมฺม สํจรถ ธมฺมมลํ ปมาทํ;

๘. ธโมฺม ติโลก สรโณ ปรโม รสานํ
ธโมฺม มหคฺฆรตโน รตเนสุ โลเก,
ธโมฺม ภเว ติภวทุกฺข วินาสเหตุ
ธมฺมํ สมาจรถ ชาคริยานุยุตฺตา;

๙. นิทฺทํ วิโนทยถ ภาวยถปฺปเมยฺยํ
ทุกฺขํ อนิจฺจมฺปิ เจห อนตฺตตญฺจ,
เทเห รตึ ชหถ ช ชชฺชรภาชนาโภ
ธมฺมํ สมาจรถ ชาคริยานุยุตฺตา;

๑๐. โอกาส มชฺช มม นตฺถิ สุเว กริสฺสํ
ธมฺมํ อิตีหลสตา กุสลปฺปโยเค,
นาฬํ ติยทฺธสุ ตถา ภุวนตฺตเย จ
กามํ น จตฺถิ มนุโช มรณา ปมุตฺโต;

๑๑. ขิตฺโต ยถา นภสิ เกนจิเทว เลฑฺฑุ
ภูมึ สมาปตฺติ ภารตยา ขเณน,
ชาตตฺตเมว ขลุ การณเมกมตฺร
โลกํ สทา นนุ ธุวํ มรณาย คนฺตุํ;

๑๒. กามํ นรสฺส ปตโต คิริมุทฺธนาโต
มเชฺฌ น กิญฺจิ ภยนิสฺสรณาย เหตุ,
กามํ วชนฺติ มรณํ ติภเวสุ สตฺตา
โภเค รตึ ปชหถาปิ จ ชีวิเต จ;

๑๓. กามํ ปตนฺติ มหิยา ขลุ วสฺสธารา
วิชฺชุลฺลตา วิตตเมฆ มุขา ปมุตฺตา,
เอวํ นรา มรณภีม ปปาตมเชฺฌ
กามํ ปตนฺติ นหิ โกจิ ภเวสุ นิโจฺจ;

๑๔. เวลาตเฎ ปฎุตโรรุ ตรํคมาลา
นาสํ วชนฺติ สตตํ สลิลาลยสฺส,
นาสํ ตถา สมฺปยนฺติ นรามรานํ
ปาณานิ ทารุณตเร มรโณทธิมฺหิ;

๑๕. รุโทฺธปิ โส รถวรสฺสคชาธิเปหิ
โยเธหิ จาปิ สพเลหิ จ สายุเธหิ,
โลกํ วิวํจิย สทา มรณูสโภ โส
กามํ นิหนฺติ ภุวนตฺตย สาลิ ทณฺฑํ;

๑๖. โภ มารุเตน มหตา วิหโต ปทีโป
ขิปฺปํ วินาส มุขเมติ มหปฺปโภปิ,
โลเก ตถา มรณจณฺฑ สมีรเณน
ขิปฺปํ วินสฺสติ นรายุมหา ปทีโป;

๑๗ รามชฺชุนปฺปภูติ ภูปติ ปุํควา จ
สูรา ปุเร รณมุเข วิชิตาริ สงฺฆา,
เตปีห จณฺฑ มรโณฆ นิมุคฺคเทหา
นาสํ คตา ชคติ เก มรณา ปมุตฺตา?

๑๘. ลกฺขี จ สาครปฏา สธราธรา จ
สมฺปตฺติโย จ วิวิธา อปิ รูปโสภา,
สพฺพา จ ตา อปิ จ มิตฺตสุตา จ ทารา
เก จาปิ กํ อนุคตา มรณํ วชนฺตํ?

๑๙. พฺรหฺมาสุราสุรคณา จ มหานุภาวา
คนฺธพฺพกินฺนรมโหรครกฺขสา จ,
เต จา ปเร จ มรณคฺคิสิขาย สเพฺพ
อเนฺต ปตนฺติ สลภา อิว ขีณปุญฺญา;

๒๐. เย สาริปุตฺตปมุขา มุนิสาวกา จ
สุทฺธา สทาสวนฺทา ปรมิทฺธิปตฺตา,
เต จาปิ มจฺจุวฬภา มุข สนฺนิมุคฺคา
ทีปานิวานลหตา ขยตํ อุเปตา;

๒๑. พุทฺธาปิ พุทฺธกมลามลจารุเนตฺตา
พตฺตึสลกฺขณ วิราชิต รูปโสภา,
สพฺพาสจกฺขยกราปิ จ โลกนาถา
สมฺมทฺทิตา มรณมตฺตมหาคเชน;

๒๒. โรคาตุเรสุ กรุณา น ชราตุเรสุ
ขิฑฺฑาปเรสุ สุกุมารกุมารเกสุ,
โลกํ สทา หนติ มจฺจุ มหาคชิโนฺท
ทวานโล วนมิวาวรตํ อเสสํ;

๒๓. อาปุณฺณตา น สลิเล น ชลาสยสฺส
กฏฺฐสฺส จาปิ พหุตา น หุตาสนสฺส,
ภุตฺวาน โส ติภูวนมฺปิ ตถา อเสสํ
โภ นิทฺทโย น ขลุ ปีติมุเปติ มจฺจุ;

๒๔. โภ โมห โมหิตตยา วิวโส อธโญฺญ
โลโก ปตตฺยปิปิ มจฺจุมุเข สุภีเม,
โภเค รตึ สมุปยาติ นิหีนปโญฺญ
โทลา ตรงฺคจปเล สุปิโนปเมเยฺย;

๒๕. เอโกปิ มจฺจุรภิหนฺตุมลํ ติโลกํ
กึ นิทฺทยา อปิ ชรามรณานุยายี,
โก วา กเรยฺย วิภสุเวสุ จ ชีวิตาสํ
ชาโต นโร สุปิน สํคม สนฺนิเภสุ;

๒๖. นิจฺจาตุรํ ชคทิทํ สภยํ สโสกํ
ทิสฺวา จ โกธมทโมหชราภิภูตํ,
อุเพฺพคมตฺตมปิ ยสฺส น วิชฺชตี เจ
โส ทารุโณน มรณํ วต ตํ ธิรตฺถุ!

โภ โภ น ปสฺสถ ชราสิธรณฺหิ มจฺจุ
มาหญฺญมานมขิลํ สตตํ ติโลกํ,
กึ นิทฺทยา นยถ วีตภยา ติยามํ
ธมฺมํ สทา’สวนฺทํ จรถ’ปฺปมตฺตา;

๒๘. ภาเวถ โภ มรณมารวิวชฺชนาย
โลเก สทา มรณ สญฺญมิมํ ยตฺตตา,
เอวญฺหิ ภาวนรตสฺส นรสฺส ตสฺส
ตณฺหา ปหียติ สรีรคตา อเสสา;

๒๙. รูปํ ชรา ปิยตรํ มลินีกโรติ
สพฺพํ พลํ หรติ อตฺตนิ โฆรโรโค,
นานูปโภค ปริรกฺขิต มตฺตภาวํ
โภ มจฺจุ สํหรติ กึ ผลมตฺตภาเว?

๓๐. กมฺมานิลาปหตโรคตรํคภํเค
สํสาร สาคร มุเข วิตเต วิปนฺนา,
มา มาปมาทมกริตฺถ กโรถ โมกฺขํ
ทุโกฺขทโย นนุ ปมาทมยํ นรานํ;

๓๑. โภคา จ มิตฺตสุตโปริส พนฺธวา จ
นารี จ ชีวิตสมา อปิ เขตฺตวตฺถุ,
สพฺพานิ ตานิ ปรโลกมิโต วชนฺตํ
นานุพฺพชนฺติ กุสลากุสลํว โลเก;

๓๒. โภ วิชฺชุจํจลตเร ภวสาครมฺหิ
ขิตฺตา ปุรา กตมหาปวเนน เตน,
กามํ วิภิชฺชติ ขเณน สรีรนาวา
หเตฺถ กโรถ ปรมํ คุณหตฺถสารํ;

๓๓. นิจฺจํ วิภิชฺชติห อามก ภาชนํว
สํรกฺขิโตปิ พหุธา อิห อตฺตภาโว,
ธมฺมํ สมาจรถ สคฺคปติปฺปติฎฺฐํ
ธโมฺม สุจิณฺณมิหเมว ผลํ ททาติ;

๓๔. รนฺตฺวา สทา ปิยตเร ทิวิ เทวรชฺช
นมฺหา จวนฺติ วิพุธา อปิ ขีณปุญฺญา,
สพฺพํ สุขํ ทิวิ ภุวีห วิโยคนิฎฺฐํ
โก ปญฺญวา ภวสุเขสุ รตึ กเรยฺย?

๓๕. พุโทฺธ สสาวกคโณ ชคเทกนาโถ
ตาราวลีปริวุโตปิ จ ปุณฺณจโนฺท,
อิโนฺทปิ เทวมกุฎํกิต ปาทกโญฺช
โก เผณปิณฺฑ-น-สโม ติภเวสุ ชาโต?

๓๖. ลีลาวตํสมปิ โยพฺพน รูปโสภํ
อตฺตูปมํ ปิยชเนน จ สมฺปโยคํ,
ทิสฺวาปิ วิชฺชุจปลํ กุรุเต ปมาทํ
โภ โมหโมหิตชโน ภวราครโตฺต;

๓๗. ปุโตฺต ปิตา ภวติ มาตุ ปตีห ปุโตฺต
นารี กทาจิ ชนนี จ ปิตา จ ปุโตฺต,
เอวํ สทา วิปริวตฺตติ ชีวโลโก
จิเตฺต สทาติจปเล ขลุ ชาติรเงฺค;

๓๘. รนฺตฺวา ปุเร วิวิธผุลฺลลตากุเลหิ
เทวาปิ นนฺทนวเน สุรสุนฺทรีหิ,
เต เว’กทา วิตตกณฺฏกสํกเฏสุ
โภ โกฏิสิมฺพลิวเนสุ ผุสนฺติ ทุกฺขํ;

๓๙. ภุตฺวา สุธนฺนมปิ กญฺจนภาชเนสุ
สเคฺค ปุเร สุรวรา ปรมิทฺธิปตฺตา,
เต จาปิ ปชฺชลิตโลหคุฬํ คิลนฺติ
กามํ กทาจิ นรกาลย วาสภูตา;

๔๐. ภุตฺวา นริสฺสรวรา จ มหึ อเสสํ
เทวาธิปา จ ทิวิ ทิพฺพสุขํ สุรมฺมํ,
วาสํ กทาจิ ขุรสญฺจิตภูตเลสุ
เต วา มหารถคณานุคตา ทิวีห;

๔๑. เทวงฺคนา ลลิตภินฺนตรงฺคมาเล
รเงฺค มหิสฺสรชฏามกุฏานุยาเต,
รนฺตฺวา ปุเร สุรวรา ปมทาสหายา
เต จาปิ โฆรตรเวตรณึ ปตนฺติ;

๔๒. ผุลฺลานิ ปลฺลวลตาผลสํกุลานิ
รมฺมานิ นนฺทนวนานิ มโนรมานิ,
ทิพฺพจฺฉราลลิตปุณฺณทรีมุขานิ
เกลาสเมรุสิขรานิ จ ยนฺติ นาสํ;

๔๓. โทลา’นิลา’นลตรํคสมา หิ โภคา
วิชฺชุปฺปภาติจปลานิ จ ชีวิตานิ,
มายามรีจิชลโสมสมํ สรีรํ
โก ชีวิเต จ วิภเว จ กเรยฺย ราคํ?

๔๔. กึ ทุกฺขมตฺถิ น ภเวสุ จ ทารุเณสุ
สโตฺตปิ ตสฺส วิวิธสฺส น ภาชโน โก,
ชาโต ยถา มรณโรคชราภิภูโต
โก สชฺชโน ภวรตึ ปิหเยยฺย’พาโล?

๔๕. เก วาปิ ปชฺชลิตโลหคุลํ คิลนฺติ
สกฺกา กถญฺจิทปิ ปาณิตเลน ภีมํ,
ทุโกฺขทยํ อสุจินิสฺสวนํ อนนฺตํ
โก กามเยถ ขลุ เทหมิมํ อพาโล?

๔๖. โลเก น มจฺจุสมมตฺถิ ภยํ นรานํ
น วฺยาธิทุกฺขสมมตฺถิ จ กิํจิ ทุกฺขํ,
เอวํ วิรูปกรณํ น ชราสมานํ
โมเหน โภ รติมุเปติ ตถาปิ เทเห;

๔๗. นิสฺสารโต นลกลีกทลีสมานํ
อตฺตานเมว ปริหญฺญติ อตฺตเหตุ,
สโมฺปสิโตปิ กุสหาย อิวากตญฺญู
กาโย น ยสฺส อนุคจฺฉติ กาลเกรา;

๔๘. ตํ เผณปิณฺฑสทิสํ วิสสูลกปฺปํ
โตยา’นิลา’นลมหีอุรคาธิวาสํ,
ชิณฺณาลยํว ปริทุพฺพลมตฺตภาวํ
ทิสฺวา นโร กถมุเปติ รติํ สปโญฺญ?

๔๙. อายุกฺขยํ สมุปยาติ ขเณ ขเณปิ
อเนฺวติ มจฺจุ หนนาย ชราสิปาณี,
กาลํ ตถา น ปริวตฺตติ ตํ อตีตํ
ทุกฺขํ อิทํ นนุ ภเวสุ อจินฺตนียํ?

๕๐. อปฺปายุกสฺส มรณํ สุลภํ ภเวสุ
ทีฆายุกสฺส จ ชรา วฺยสนํ จ’เนกํ,
เอวํ ภเว อุภยโตปิ จ ทุกฺขเมว
ธมฺมํ สมาจรถ ทุกฺขวินาสนาย;

๕๑. ทุกฺขคฺคินา สุมหตา ปริปีฬิเตสุ
โลกตฺตยสฺส วสโต ภววารเกสุ,
สพฺพตฺตตา สุจริตสฺส ปมาทกาโล
โภ โภ น โหติ ปรมํ กุสลํ จิณาถ;

๕๒. อปฺปํ สุขํ ชลลวํ วิย โภ ติณเคฺค
ทุกฺขนฺตุ สาครชลํ วิย สพฺพโลเก,
สํกปฺปนา ตทปิ โหติ สภาวโต หิ
สพฺพํ ติโลกมปิ เกวลทุกฺขเมว;

๕๓. กาโย น ยสฺส อนุคจฺฉติ กายเหตุ
พาโล อเนกวิธมาจรตีห ทุกฺขํ,
กาโย สทา กลิ มลากลิลญฺหิ โลเก
กาเย รโต’นวรตํ วฺยสนํ ปเรติ

๕๔. มีฬฺหากรํ กลิมลากรมามคนฺธํ
สูฬาสิสลฺลวิสปนฺนคโรคภูตํ,
เทหํ วิปสฺสถ ชรามรณาธิวาสํ
ตุจฺฉํ สทา วิคตสารมิมํ วินินฺทฺยํ;

๕๕. ทุกฺขํ อนิจฺจมสุภํ วต อตฺตภาวํ
มา สํกิเลสย น วิชฺชติ ชาตุ นิโจฺจ,
อโมฺภ น วิชฺชติ หิ อปฺปมปีห สารํ
สารํ สมาจรถ ธมฺมมลํ ปมาทํ;

๕๖. มายามรีจิกทลีนลเผณปุญฺช-
คํคาตรงฺคชลพุพฺพุลสนฺนิเภสุ,
ขเนฺธสุ ปญฺจสุ ฉฬายตเนสุ เตสุ
อตฺตา น วิชฺชติ หิ โก น วเทยฺย'พาโล?

๕๗. วณฺณาสุโต สสวิสาณมเย รเถ ตุ,
ธาเวยฺย เจ จิรตรํ สธุรํ คเหตฺวา,
ทีปจฺจิมาลมิว ตํ ขณภงฺคภูตํ
อตฺตาติ ทุพฺพลตรนฺตุ วเทยฺย เทหํ;

๕๘. พาโล ยถา สลิลพุพฺพุลภาชเนน
อากณฺฐโต วต ปิเพยฺย มรีจิโตยํ,
อตฺตานิ สารรหิตํ กทลีสมานํ
โมหา ภเณยฺย ขลุ เทหมิมํ อนตฺตํ;

๕๙. โย'ทฺมฺพรสฺส กุสฺเมน มรีจิโตยํ
วาสํ ยทิจฺฉติ ส เขทมุเปติ พาโล,
อตฺตานเมว ปริหญฺญติ อตฺตเหตุ
อตฺตา น วิชฺชติ กทาจิทปีห เทเห;

๖๐. โปโส ยถา หิ กทลี สุวินิพฺภุชโนฺต
สารํ ตทปฺปมฺปิ โนปลเภยฺย กามํ,
ขเนฺธสุ ปํจสุ ฉฬายตเนสุ เตสุ
สุเญฺญสุ กิญฺจิทปิ โนปลเภยฺย สารํ;

๖๑. สุตฺตํ วินา น ปฏภาวมิหตฺถิ กิํจิ
เทหํ วินา น ขลุ โกจิ มิหตฺถิ สโตฺต,
เทโห สภาวรหิโต ขณภํคยุโตฺต,
โก อตฺตเหตุ อปโร ภุวิ วิชฺชตีห?

๖๒. ทิสฺวา มรีจิสลิลญฺหิ สุทูรโต โภ
พาโล มิโค สมุปธาวติ โตยสญฺญี,
เอวํ สภาวรหิเต วิปรีตสิเทฺธ
เทเห ปเรติ ปริกปฺปนยา หิ ราคํ;

๖๓. เทเห สภาวรหิเต ปริกปฺปสิเทฺธ
อตฺตา น วิชฺชติ หิ วิชฺชุมิวนฺตลิเกฺข,
ภาเวถ ภาวนรตา วิคตปฺปมาทา
สพฺพาสวปฺปหนนาย อนตฺตสญฺญํ;

๖๔. ลาลากรีสรุธิรสฺสุวสานุลิตฺตํ
เทหํ อิมํ กลิมลากลิลํ อสารํ,
สตฺตา สทา ปริหรนฺติ ชิคุจฺฉนียํ
นานาสุจีหิ ปริปุณฺณฆฏํ ยเถว;

๖๕. ณหาตฺวา ชลณฺหิ สกลํ จตุสาครสฺส
เมรุปฺปมาณมปิ คนฺธมนุตฺตรญฺจ,
ปโปฺปติ เนว มนุโช หิ สุจึ กทาจิ
กึ โภ วิปสฺสถ คุณํ กิมุ อตฺตภาเว?

๖๖. เทโห ส เอว วิวิธาสุจิสนฺนิธาโน
เทโห ส เอว วธพนฺธนโรคภูโต,
เทโห ส เอว นวธา ปริภินฺนคโณฺฑ
เทหํ วินา ภยกรํ น สุสานมตฺถิ;

๖๗. อโนฺตคตํ ยทิว มุตฺตกรีสภาโค
เทหา พหึ อติจเรยฺย วินิกฺขมิตฺวา,
มาตา ปิตา วิกรุณา จ วินฏฺฐเปมา
กามํ ภเวยฺยุ กิมุ พนฺธุสุตา จ ทารา?

๖๘. เทหํ ยถา นวมุขํ กิมิสงฺฆเคหํ
มํสฏฺฐิเสทรุธิรากลิลํ วิคนฺธํ,
โปเสนฺติ เย วิวิธปาปมิหาจริตฺวา
เต โมหิตา มรณธมฺมมโห วเตวํ!

๖๙. คณฺฑูปเม วิวิธโรค นิวาสภูเต
กาเย สทา รุธิรมุตฺตกรีสปุเณฺณ,
โย เอตฺถ นนฺทติ นโร สสิคาลภเกฺข
กามณฺหิ โสจติ ปรตฺถ ส พาลพุทฺธิ;

๗๐. โภ เผณปิณฺฑสทิโส วิย สารหีโน
มีฬฺหาลโย วิย สทา ปฏิกูลคโนฺธ,
อาสีวิสาลยนิโภ สภโย สทุโกฺข
เทโห สทา สวติ โลณฆโฏว ภิโนฺน;

๗๑. ชาตํ ยถา น กมลํ ภุวิ นินฺทนียํ
ปเงฺกสุ โภ อสุจิโตย สมากุเลสุ,
ชาตํ ตถา ปรหิตมฺปิ จ เทหภูตํ
ตํ นินฺทนียมิห ชาตุ น โหติ โลเก;

๗๒.ทฺวตฺตึสภาคปริปูรตโร วิเสโส
กาโย ยถา หิ นรนาริ คณสฺส โลเก,
กาเยสุ กึ ผลมิหตฺถิ จ ปณฺฑิตานํ
กามํ ตเทว นนุ โหติ ปโรปการํ;

๗๓.โปโสน ปณฺฑิตตเรน ตถาปิ เทโห
สพฺพตฺตนา จิรตรํ ปริปาลนีโย,
ธมฺมํ จเรยฺย สุจิรํ ขลุ ชีวมาโน
ธเมฺม หเว มณิวโร อิว กามโท โภ

๗๔.ขีเร ยถา สุปริภาวิตโมสธมฺหิ
เสฺนเหน โอสธพลํ ปริภาสเตว,
ธโมฺม ตถา อิห สมาจริโต หิ โลเก
ฉายาว ยาติ ปรโลก มิโต วชนฺตํ;

๗๕.กายสฺส โภ วิรจิตสฺส ยถานุกูลํ
ฉายา วิภาติ รุจิรามลทปฺปเณ ตุ,
กตฺวา ตเถว ปรมํ กุสลํ ปรตฺถ
สมฺภูสิตา อิว ภวนฺติ ผเลน เตน;

๗๖.เทเห ตถา วิวิธทุกฺข นิวาสภูเต
โมหา ปมาทวสคา สุขสญฺญมูฬฺหา,
ติเกฺข ยถา ขุรมุเข มธุเลหมาโน
พาฬฺหญฺจ ทุกฺขมนุคจฺฉติ หีนปโญฺญ;

๗๗.สํกปฺปราควิคเต นิรตตฺตภาเว
ทุกฺขํ สทา สมธิคจฺฉติ อปฺปปโญฺญ,
มูฬฺหสฺส เจว สุขสญฺญมิหตฺถิโลเก
กึปกฺกเมว นนุ โหติ วิจารมาเน;

๗๘.สโพฺพปโภค ธนธญฺญวิเสสลาภี
รูเปน โภ ส มกรทฺธชสนฺนิโภปิ,
โย โยพฺพเนปิ มรณํ ลภเต อกามํ
กามํ ปรตฺถปรปาณหโร นโร หิ;

๗๙.โส ยาจโก ภวติ ภินฺนกปาลหโตฺถ
มุโณฺฑ ธิคกฺขรสเตหิ จ ตชฺชยโนฺต,
ภิกฺขํ สทาริภวเน สกุเจลวาโส
เทเห ปรตฺถิ ปรจิตฺตหโร นโร โย;

๘๐. อิตฺถี นมุญฺจติ สทา ปุน อิตฺถิภาวา
นารี สทา ภวติ โส ปุริโส ปรตฺถ,
โย อาจเรยฺย ปรทารมลงฺฆนียํ
โฆรญฺจ วินฺทติ สทา วฺยสนญฺจ เนกํ;

๘๑. ทีโน วิคนฺธวทโน จ ชโฬ อปโญฺญ
มูโค สทา ภวติ อปฺปิยทสฺสโน จ,
ปโปฺปติ ทุกฺขมตุลญฺจ มนุสฺสภูโต
วาจํ มุสา ภณติ โย หิ อปญฺญสโตฺต;

๘๒. อุมฺมตฺตกา วิคตลชฺชคุณา ภวนฺติ
ทีนา สทา วฺยสนโสกปรายณา จ,
ชาตา ภเวสุ วิวิเธสุ วิรูปเทหา
ปีตฺวา หลาหลวิสํว สุรํ วิปญฺญา;

๘๓. ปาปานิ เยน อิห อาจริตานิ ยานิ
โย วสฺสโกฏินหุตานิ อนปฺปกานิ,
ลทฺธาน โฆรมตุลํ นรเกสุ ทุกฺขํ
ปโปฺปติ เจตฺถ วิวิธวฺยสนญฺจ เนกํ;

๘๔. โลกตฺตเยสุ สกเลสุ สมํ น กิํจิ
โลกสฺส สนฺติกรณํ รตนตฺตเยน,
ตํเตชสา สุมหตา ชิตสพฺพปาโป
โสหํ สทาธิคตสพฺพสุโข ภเวยฺยํ;

๘๕. โลกตฺตเยสุ สกเลสุ จ สพฺพสตฺตา
มิตฺตา จ มชฺฌริปุพนฺธุชนา จ สเพฺพ,
เต สพฺพทา วิคตโรคภยา วิโสกา
สพฺพํ สุขํ อธิคตา มุทิตา ภวนฺตุ;

๘๖. กาโย กรีสภริโต วิย ภินฺนกุโมฺภ
กาโย สทา กลิมลวฺยสนาธิวาโส,
กาเย วิหญฺญติ จ สพฺพสุขนฺติ โลโก
กาโย สทา มรณโรคชราธิวาโส;

๘๗. โส โยพฺพโนติ ถวิโรติ จ พาลโกติ
สเตฺต น เปกฺขติ วิหญฺญติเรว มจฺจุ,
โสหํ ฐิโตปิ สยิโตปิ จ ปกฺกมโนฺต
คจฺฉามิ มจฺจุวทนํ นิยตํ ตถา หิ;

๘๘. เอวํ ยถา วิหิตโทสมิทํ สรีรํ
นิจฺจํว ตคฺคตมนา หทเย กโรถ,
เมตฺตํ ปริตฺตมสุภํ มรณสฺสติญฺจ
ภาเวถ ภาวนรตา สตตํ ยตตฺตา;

๘๙. ทานาทิ ปุญฺญกิริยานิ สุขุทฺรยานิ
กตฺวา จ ตมฺผลมเสส มิหปฺปเมยฺยํ,
เทยฺยํ สทา ปรหิตาย สุขาย เจว
กิโมฺภ ตเทว นนุ หตฺถคตญฺหิ สารํ?

๙๐. เหตุํ วินา น ภวตี หิ จ กิํจิ โลเก
สโทฺทว ปาณิตลฆฎฺฏนเหตุชาโต,
เอวญฺจ เหตุผล ภาววิภาคภิโนฺน
โลโก อุเทติ จ วินสฺสติ ติฏฺฐตี จ;

๙๑. กมฺมสฺส การณามยญฺหิ ยถา อวิชฺชา
โภ กมฺมนา สมธิคจฺฉติ ชาติเภทํ,
ชาติํ ปฏิจฺจ จ ชรามรณาทิทุกฺขํ
สตฺตา สทา ปฏิลภนฺติ อนาทิกาเล;

๙๒. กมฺมํ ยถา น ภวตีห จ โมหนาสา
กมฺมกฺขยาปิ จ น โหติ ภเวสุ ชาติ,
ชาติกฺขยา อิห ชรามรณาทิทุกฺขํ
สพฺพกฺขโย ภวติ ทีเปวานิเลน;

๙๓. โย ปสฺสตีห สตตํ มุนิธมฺมกายํ
พุทฺธํ ส ปสฺสติ นโร อิติ โส อโวจ,
พุทฺธญฺจ ธมฺมมมลญฺจ ติโลกนาถํ
สมฺปสฺสิตุํ วิจินถา’ปิ จ ธมฺมตํ โภ;

๙๔. สลฺลํว โภ สุนิสิตํ หทเย นิมุคฺคํ
โทสตฺตยํ วิวิธปาปมเลน ลิตฺตํ,
นานาวิธพฺยสนภาชนมปฺปสนฺนํ
ปญฺญามเยน พลิเสน นิรากโรถ;

๙๕. นากมฺปยนฺติ สกลาปิ จ โลกธมฺมา
จิตฺตํ สทาปคตปาปกิเลสสลฺลํ,
รูปาทโย จ วิวิธา วิสยา สมคฺคา
ผุฏฺฐํว เมรุสิขรํ มหตานิเลน;

๙๖. สํสารทุกฺขมคเณยฺย ยถา มุนิโนฺท
คมฺภิรปารมิต สาครมุตฺตริตฺวา,
เญยฺยํ อโพธิ นิปุณํ หตโมหชาโล
ตสฺมา สทา ปรหิตํ ปรมํ จิณาถ;

๙๗. โอหาย โส’ธิคตโมกฺขสุขํ ปเรสํ
อตฺถาย สํจริ ภเวสุ มหพฺภเยสุ,
เอวํ สทา ปรหิตํ ปุรโต กริตฺวา
ธโมฺม มยานุจริโต ชคทตฺถเมว;

๙๘. ลทฺธาน ทุลฺลภตรญฺจ มนุสฺสโยนิํ
สพฺพํ ปปญฺจรหิตํ ขณสมฺปทญฺจ,
ญตฺวาน อาสวนุเทกหิตญฺจ ธมฺมํ
โก ปญฺญวา อนวรํ น ภเชยฺย ธมฺมํ?

๙๙. ลทฺธาน พุทฺธสมยํ อติทุลฺลภํจ
สทฺธมฺม มคฺคมสมํ สิวทํ ตเถว,
กลฺยาณมิตฺตปวเร มติสมฺปทญฺจ
โก พุทฺธิมา อนวรํ น ภเชยฺย ธมฺมํ?

๑๐๐. เอวมฺปิ ทุลฺลภตรํ วิภเว สุลทฺธา
มเจฺฉรโทส วิรตา อุภยตฺถกามา,
สทฺธาทิธมฺมสหิตา สตตปฺปมตฺตา
โภ! โภ! กโรถ อมตาธิคมาย ปุญฺญํ;